

**RADA GMINY
ŚWIDNICA**

Uchwała nr XII.180.2011.....
Rady Gminy Świdnica
z dnia 07 lipca..... 2011 roku

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Makowice”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Makowice”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Świdnica
Regina Adamska
Regina Adamska

Uzasadnienie
do uchwały nr .XIII.80.2011.
Rady Gminy Świdnica
z dnia 04.04.2011 roku

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Makowice”.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. (Dz.U. z 2008 r. Nr 38 poz. 220 z późn. zm.) w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, podstawowym elementem pozwalającym aplikować o środki zewnętrzne w ramach działania "Odnowa wsi", poza wnioskiem, jest plan odnowy miejscowości.

Z inicjatywy Sołectwa Makowice został opracowany „Plan Odnowy Miejscowości Makowice”. Plan ten obejmuje projekty przewidziane do realizacji w najbliższych latach, które będą się przyczyniać do rozwoju wsi.

W celu wykorzystania inicjatywy mieszkańców dla poprawy warunków i jakości życia na wsi, jak również możliwości ubiegania się o dotacje w ramach konkursów i programów unijnych, w tym Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zasadnym jest zatwierdzenie „Planu Odnowy Miejscowości Makowice”, który został przyjęty Uchwałą Zebrania Wiejskiego sołectwa Makowice.

Sporządził: S. Pietraga

ZASTĘPCA WÓJTA
Zbigniew Kaniński

Projekt nie budzi zastrzeżeń:

ADWOKAT PRAWNY
WISŁOJE
Andrzej Niliński
ul. Słowackiego 10, Mirachów

Załącznik do uchwały .XIII/80/2011
Rady Gminy Świdnica
z dnia 07. lipca 2011r

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI MAKOWICE



Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Odnowa i rozwój wsi



Gmina Świdnica



Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

SPIS TRESCI

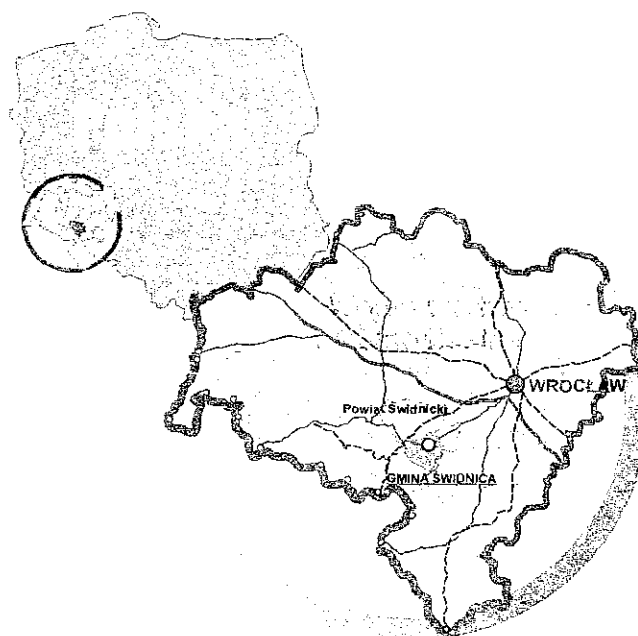
SPIS TRESCI	2
1. WSTĘP	3
CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	6
WPROWADZENIE	6
KLIMAT I GLEBY.....	6
UKŁAD PRZESTRZENNY WSI	7
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW	8
ZASOBY W UJĘCIU SPOŁECZNYM	8
ZASOBY KULTUROWE	12
RYS HISTORYCZNY.....	12
ZASOBY GOSPODARCZE I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	17
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	20
SILNE STRONY.....	20
SŁABE STRONY	20
SZANSE.....	21
ZAGROŻENIA.....	21
4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ MAKOWIC	22
5. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZANIU KONAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNE	26

1. Wstęp

Początkiem istnienia Gminy Wiejskiej Świdnica była reforma administracyjna przeprowadzona w 1973 roku, w wyniku której w skład gminy weszły: Gromadzka Rada Narodowa w Witoszowie Dolnym, Gromadzka Rada Narodowa w Świdnicy oraz miejscowości Modliszów, Mokrzeszów i Gogołów. W obecnym kształcie administracyjnym Gmina Świdnica, zorganizowana w 33 sołectwa, funkcjonuje od 1976 roku, po połączeniu z gminą Lutomia Dolna. Łączna powierzchnia gminy wynosi 20 828 ha. Siedzibą Urzędu i Rady Gminy Świdnica jest budynek przy ul. Głowackiego 4, w Świdnicy.

Gmina Świdnica to gmina typowo wiejska zamieszkiwana przez 15 834 osób (wg stanu na dzień 31.12.2009 r.). Na jej terenie znajdują się 33 sołectwa, w tym 31 obrębów geodezyjnych i 2 przysiółki. Gmina Świdnica położona jest w południowo – zachodniej części województwa Dolnośląskiego, wokół 60 tysięcznego miasta Świdnica. Od wschodu graniczy z gminą Marcinowice i Dzierżoniów, od południa z miastem Pieszyce i gminą Walim, od zachodu z miastem Wałbrzych i Świebodzice, od północy z gminą Jaworzyna Śląska i Żarów. Najbliżej położone granice gminy Świdnica oddalone są od centrum Wrocławia o około 50 km, Wałbrzycha 20 km, oraz granicy Państwa (przejście graniczne w Golińsku) o około 45 km.

Rysunek 1. Położenie Gm. Świdnica.



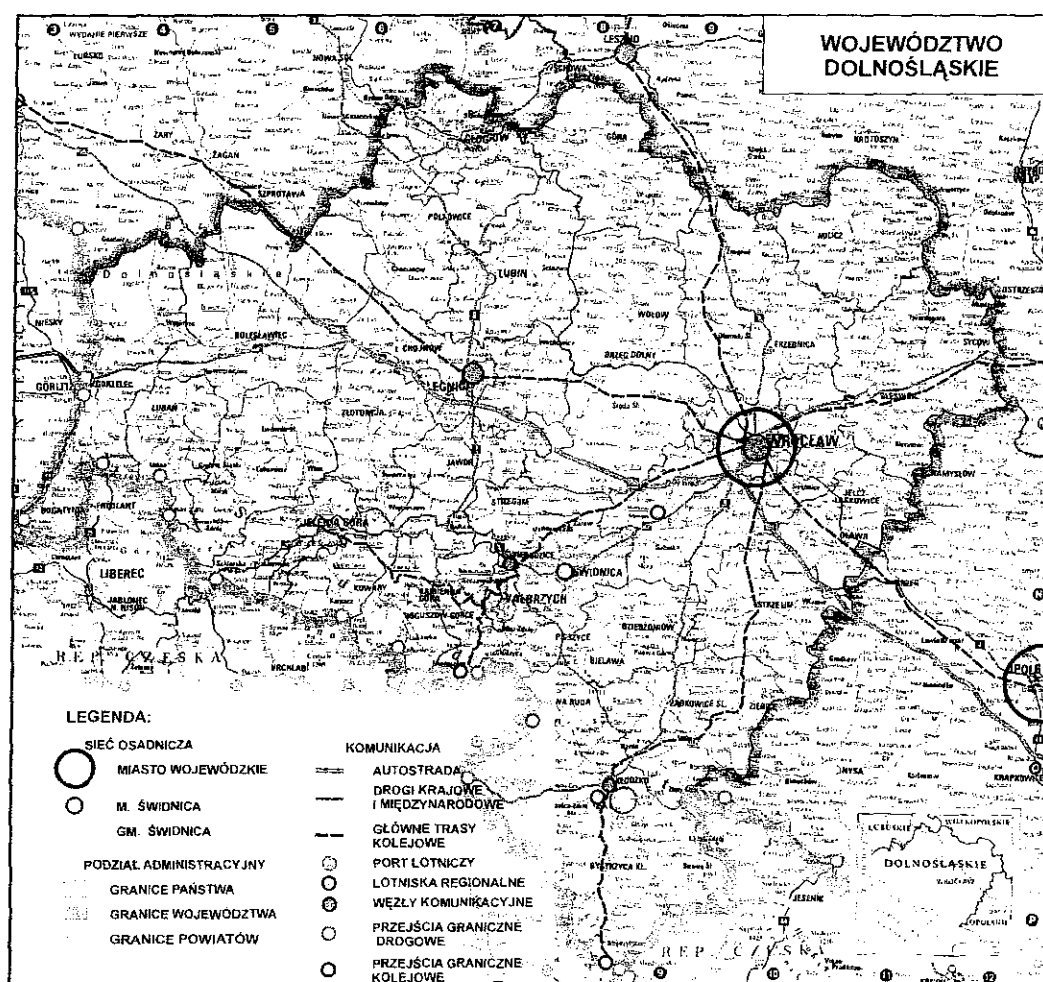
Źródło: Opracowanie własne

Przez teren gminy przebiega kilka ważnych tras komunikacyjnych:

- Droga krajowa nr 35 ,
- Droga wojewódzka nr 382 (Strzegom – Paczków),
- Droga wojewódzka nr 379 (Wałbrzych – m. Świdnica),
- Oraz trasa kolejowa Katowice – Legnica.

Stosunkowo korzystne położenie gminy względem szlaków komunikacji kołowej oraz bezpośrednie sąsiedztwo miasta Świdnicy (ośrodka gospodarczego), a także ukształtowanie terenu (szczególnie w północnej części) sprawia, iż w granicach administracyjnych gminy obserwuje się systematyczny przyrost terenów zainwestowanych i wzrost zainteresowania terenami przeznaczonymi na ten cel w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 2. Powiązania Gm. Świdnica z regionem.



Źródło: Opracowanie własne

Według fizycznogeograficznego podziału Polski Gmina Świdnica należy do prowincji Masyw Czeski, podprowincji Sudety, makroregionu Przedgórze Sudeckie, mezoregionów: Równina Świdnicka (w jej części północnej) oraz Obniżenia Podsudeckiego (w części południowej). Część południowa – położona na wysokościach 400-570 m n.p.m., charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi (o cechach krajobrazu górskiego). Obszar zalesienia gminy kształtuje się na poziomie (około 47 km²). Część środkową i północną stanowią rozległe arealy powierzchni równinnych lub lekko pofalowanych charakteryzujące się nieznacznymi różnicami wysokości względnych. W tej części gminy rzeźbę terenu ożywiają liczne szerokie doliny rzeczne urozmaicone utworami pochodzenia antropogenicznego takie jak trasy dróg, urządzenia melioracyjne i hydrotechniczne, itp. Wiele terenów omawianego obszaru zostało objętych w formie parków krajobrazowych. Na ścianie wschodniej gminy znajduje się Ślązański Park Krajobrazowy, na zachodniej Książański Park Krajobrazowy, a na południowej Park Krajobrazowy Gór Sowich.

Obszar gminy ma charakter głównie rolniczy. Gleby na terenie gminy charakteryzują się dużą przydatnością rolniczą. Tereny rolne to głównie płaskie otwarte przestrzenie środkowej, północnej i wschodniej części gminy. Tereny rolne stanowią 68,1 % całkowitej powierzchni, lasy i zadrzewienia – 23,2 %. Dominują gleby pszenno – buraczane wytworzone z utworów lessopodobnych, glin średnich i lekkich. Dominującymi klasami przydatności rolniczej są gleby należące do II i III klasy bonitacyjnej, tak gruntów ornych jak i użytków zielonych. W użytkach rolnych przeważają gleby dobre, na co wskazuje wskaźnik bonitacji gleb, wynoszący 66,2 pkt/100 pkt (liczony wg punktacji określonej przez IUNG w Puławach).

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Wprowadzenie

Makowice to niewielka wieś położona ok. 4 kilometry na południe od Świdnicy nad rzeką Piława, której początki sięgają XIII w. W 1830 roku miejscowość posiadała już szkołę katolicką, browar, młyn wodny, w 1845 roku były 3 domowe tkalnie bawełny i 4 lnu. Do Makowic należała wówczas także znajdująca się na północny-zachód niewielka osada Erlicht (w 1347 roku wzmiankowana jako Erlicht). Areal gruntów należących do majątku wynosił 1.047 mórg

We wsi zachował się cenny gotycki kościół pod wezwaniem św. Katarzyny zbudowany na planie krzyża greckiego, wzmiankowany już w r. 1372, a w swej obecnej postaci pochodzący z I poł. XV w. Wewnątrz zawiera piękne renesansowe epitafia oraz cenny, również renesansowy, ołtarz Ukrzyżowania (boczny). Obok kościoła znajduje się pałac z XVII w., przebudowany w latach siedemdziesiątych XIX w. w wersji neorenesansowej.

Klimat i gleby

Makowice należą do III regionu klimatycznego, przedgórskiego, przejściowego, kształtującego się pod wpływem gór. Na omawianym terenie klimat jest łagodny. Średnia roczna temperatura wynosi około 8°C, temperatura okresu wegetacyjnego 14°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnia temperatura to 15,3°C), najzimniejszym – styczeń (średnia temperatura to -2,3°C). Zima trwa średnio 70-80 dni, wiosna 60-70, jesień 50-60 dni. Średni opad roczny wynosi 700-800mm.

Gleby w obrębie wsi Makowice wsi są zaklasyfikowane jako dobre, ich wskaźnik bonitacji wynosi 68,6 pkt. Struktura użytkowania ziemi ma więc głównie charakter rolny.

Dobre warunki klimatyczne sprawiają, że na terenie Makowic założona została pierwsza w powiecie winnica państwa Gut o powierzchni 4 hektarów, która stanowi niewątpliwie jedną z ważniejszych atrakcji turystycznych miejscowości.

Układ przestrzenny wsi

Makowice są wsią dwudzielną - część zachodnia związana była z pałacem, w tej części domy mieszkalne (kryte często dachami naczółkowymi) są dawnymi domami dla pracowników folwarcznych.

Zespół pałacowy zlokalizowany jest w południowej części wsi, w naturalnym obniżeniu terenu – w dolinie rzeki Piławki. Pałac wzniesiony został w latach 1875-1876 dla dr Justusa von Websky. Budowla powstała w miejscu istniejącego wcześniej tzw. „Weiherhous” - budowli o konstrukcji kamienno-szachulcowej. Datę budowy obecnej budowli można odczytać na chorągiewce. Architektura pałacu nawiązuje do budowli wznoszonych w duchu neorenesansu francuskiego. Po 1945 roku użytkowany był przez PGR. Budynek pałacu wzniesiony został na planie prostokąta, z ryzalitami, dwukondygnacyjny, trzytraktowy, z czterospadowym dachem. Nad wejściem do pałacu, na jego osi, czworoboczna wieża. Pałac fasadą zwrócony jest ku dziedzińcowi folwarcznemu. W elewacji od strony stawu-taras. Najstarszym elementem założenia parkowego w Makowicach jest droga obsadzona dębami wzdłuż grobli po wschodnim brzegu Piławki. Założenie alei pochodzi z XVIII wieku.

Pomiędzy rzeką a pałacem rozciąga się zespół kilku stawów założonych prawdopodobnie w XIX wieku – w zagłębieniach terenu dawnych rozlewisk rzeki. Stawy zostały otoczone groblami i obsadzone rzędami dębów lub grabów. Staw najbliższy pałacowi ma nieregularną linię brzegową, co wskazuje na jego pierwotnie ozdobny charakter. W niewielkim oddaleniu od zespołu pałacowego na północ znajduje się drugi, mniejszy folwark z domem zarządcy.

Z założeniem parkowym od południowego zachodu graniczy zespół cmentarza parafialnego z domem przedpogrzebowym.

Wschodnia część wsi leżąca na prawym brzegu rzeki jest ulicówką – część domów w zagrodach rolniczych, nie związana z folwarkiem, wzniesiona została w konstrukcji szachulcowej. W tej części wsi znajdował się młyn wodny – fragmentarycznie jest czytelny w terenie przebiegu dawnej młynówki.

Tabela 1 Tabelaryczne zestawienie danych statystycznych.

Rok	Liczba ludności	W tym ewangelicy	Liczba domów	Areal [ha]		Przemysł, instytucje publiczne
				dobra	Gmina wiejska	
1830	240	201	34			Szkoła katolicka, browar, młyn wodny
1845	282	238	35			Szkoła katolicka, młyn wodny, browar
1848	282	238				
1865	286					
1867		247				
1876				260		
1885	346					
1895	295					W dobrach: młyn wodny, gorzelnia
1900	286					
1905	282	200	38	267	79	
1937				272		
1939						

2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

Zasoby w ujęciu społecznym

Demografia

Makowice w sposób stały zamieszkuje 270 osób (stan na 31 grudnia 2010 r.), co stanowi blisko 1,7 % z ogólnej liczby ludności gminy (16007 osób).

Analiza demograficzna społeczności zamieszkującej obszar wsi Makowice pozwala stwierdzić, że jest to struktura z niewielką przewagą populacji kobiet 138 do 132. Przewaga ta utrzymuje się zarówno w grupie wiekowej „0 do 15” - 24 do 23 oraz „65 i więcej” – 28 do 10. Jedynie w grupie wiekowej „16 do 65” jest widoczna przewaga liczebna mężczyzn – 99 do 86.

Tabela 2. Struktura ludności wsi Makowice

	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Razem, w tym:	132	138	270
od 0 do 15	23	24	47
od 16 do 65	99	86	185
65 i więcej	10	28	38

Źródło: Opracowanie własne

Z przytoczonych powyżej danych wynika, że wieś posiada korzystny układ struktury demograficznej. Nie bez znaczenia jest informacja o gospodarczym potencjale, jaki jest ukryty w społeczności zamieszkującej dany obszar. W celu uzyskania informacji na temat przełożenia struktury demograficznej na gospodarkę, na podstawie zestawień dotyczących ludności obliczono tzw. wskaźnik „obciążenia demograficznego”, który dla Makowice wynosi 45,9.

Wartość wskaźnika „obciążenia demograficznego” osiągnięta przez wieś Makowice prezentuje się korzystnie w porównaniu z powiatem świdnickim – 52,2, natomiast wypada gorzej dla wartości wskaźnika województwa dolnośląskiego - 43,7.

W 2010 roku na terenie wsi urodziło się troje dzieci, zmarły natomiast 4 osoby, notuje się więc ujemny przyrost naturalny.

Tabela 3. Wykaz ilości mieszkańców poszczególnych wsi*

Wykaz miejscowości i ilości mieszkańców poszczególnych wsi				
L.p	Nazwa miejscowości	Ilość mieszkańców stałych	Ilość mieszkańców czasowych	Osoby urodzone w roku 2009
1	Bojanice	484	9	11
2	Boleścin	600	8	9
3	Burkatów	578	6	7
4	Bystrzyca Dolna	663	2	4
5	Bystrzyca Górna	650	104	4
6	Gogołów	334	5	4
7	Grodziszczce	899	15	8

8	Jagodnik	321	3	3
9	Jakubów	108	0	3
10	Komorów	711	13	14
11	Krzczoneń	285	1	3
12	Krzyżowa	227	0	7
13	Lubachów	394	7	2
14	Lutomia Dolna	843	3	8
15	Lutomia Górna	1047	12	8
16	Lutomia Mała	77	0	6
17	Makowice	270	3	3
18	Miłochów	214	6	3
19	Modliszów	198	2	2
20	Mokrzyszów	1104	66	10
21	Niegoszów	130	1	1
22	Opoczka	238	7	5
23	Panków	237	0	1
24	Pogorzała	254	8	5
25	Pszemno	1584	22	10
26	Słotwina	910	17	9
27	Stachowice	137	1	1
28	Stachowiczki	61	0	1
29	Sulisławice	108	4	2
30	Wieruszów	110	0	2
31	Wilków	324	4	5
32	Wiśniowa	200	4	3
33	Witoszów Dolny	1295	16	19
34	Witoszów Górny	299	6	7
35	Zawiszów	113	3	1
	Razem	16007	358	191

Źródło: Opracowanie własne

*stan na 31 grudnia 2010 roku.

Kultura

W Makowicach mieści się budynek świetlicy wiejskiej, który służy mieszkańcom jako centrum spotkań kulturalno-oświatowych, a także jako centrum rekreacyjno-sportowe, które skupia dzieci i młodzież ze wsi oraz z pobliskich miejscowości. Świetlica otwarta jest od wtorku do soboty w godzinach 16:00 do 18:00. Odbywają się tam zajęcia plastyczne, różnego rodzaju gry i zabawy dla dzieci i młodzieży, a także istnieje możliwość gry w tenisa stołowego oraz gier planszowych.

W kościele św. Katarzyny z kolei ze względu na niepowtarzalny klimat wnętrza odbywają się różnego rodzaju koncerty: np. w ramach Festiwalu Bachowskiego czy koncerty barokowe.

Sport

Na terenie Makowic znajduje się boisko sportowe o nawierzchni trawiastej i wymiarach: dł. 100 m, szer. 65 m. Znajduje się na nim 20 miejsc siedzących (ławki), oraz 450 miejsc stojących.

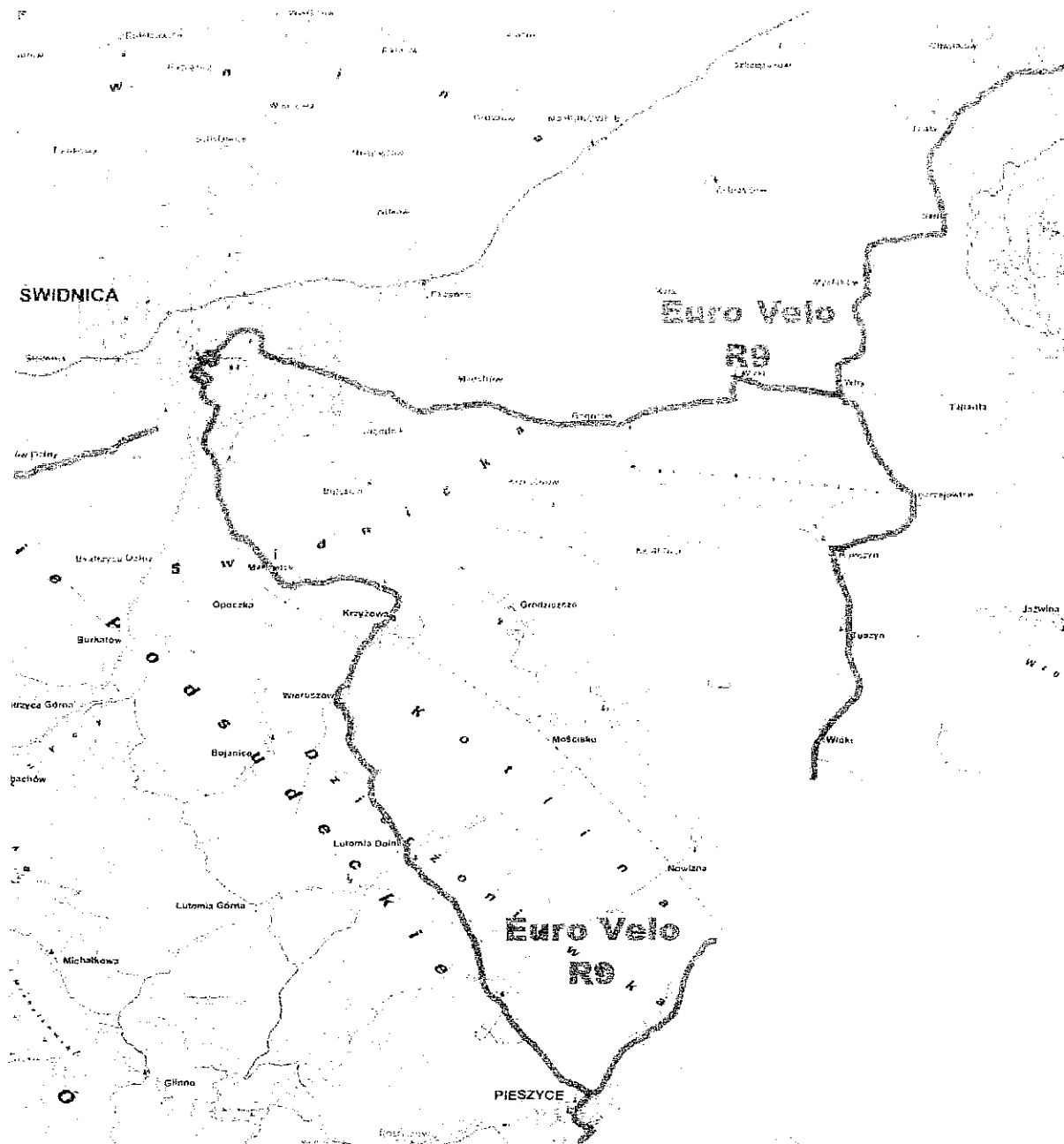
Obiekt boiska służy przede wszystkim, jako ośrodek działalności sportowej i kulturalnej na terenie wsi. Z boiska regularnie korzysta drużyna Płomienia Makowice występująca w rozgrywkach B-klasy. Na boisku oprócz rozgrywek piłkarskich odbywają się cykliczne imprezy i zajęcia rekreacyjno - sportowe organizowane przez mieszkańców wsi.

Przez miejscowość przebiega dodatkowo transeuropejski rowerowy „Szlak bursztynowy” Euro Velo nr 9 oznaczony symbolem R9 ciągnący się na terenie Gminy Świdnica oprócz Makowic także między innymi przez Gogołów, Miłochów, Jagodnik, Krzyżową, Wieruszów, Lutomię Małą, Lutomię Dolną i Stachowice.

Pomoc społeczna

Organizatorem i wykonawcą pomocy społecznej na terenie gminy Świdnica jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który w ramach zadań własnych i zleconych niesie pomoc osobom najbardziej potrzebującym, przede wszystkim w postaci świadczeń pieniężnych.

Rys. 3 Odcinek trasy transeuropejskiego rowerowego "Szlaku Bursztynowego" Euro Velo 9 przebiegający przez Makowice.



Zasoby kulturowe

Rys historyczny

Pierwszym znanym z nazwiska właścicielem Makowic był Peter von Swenkfeld (także właściciel Mokrzyszowa, Bystrzycy Górnej oraz dobra Wernys), który odkupił w 1318 roku

dobra od księcia Bernharda Łącznie z dobrami w Opczce Makowice pozostawały w rękach tej rodziny do 1372 roku – wzmiankowani są kolejni właściciele: bracia Hans, Martin, Nikulsch oraz ich matka Katharina. W dokumencie z 17. II 1358 roku wymieniony jest Henryk (Henricus de Swenkenfeld), który wraz z małżonką Matyldą sprzedał 8 grzywien rocznego czynszu ze swych dóbr w Schlesow k. Wrocławia Bartłomiejowi, sołtysowi w Węgrach koło Strzelina. Natomiast w dokumencie wystawionym 7.XI.1358 roku potwierdzona jest sprzedaż 4 łanów we wsi Schlesow k. Wrocławia przez Matyldę, wdowę po wyżej wymienionym Henryku. W dokumencie dotyczącym spadku po Pecze Fysscher z 23.III. 1359 roku wymienieni są bracia: Nickel, Wilhelm oraz Piotr von Swenkinvelt. W 1372 roku Heinrich von Schwengfeld przekazał ziemskie posiadłości Hermanowi von Czettritz. W 1454 roku właścicielem dóbr został Georg von Czettritz, po nim dziedziczyli synowie: Georg i Hans. Od nich w 1457 roku majątek odkupił Hans von Peterswalde. W 1607 roku dobra nabył Wolfram von Rothkirch. Dobra pozostawały w kolejnych latach w rękach tej rodziny. W 1839 roku majątek został zakupiony przez Martina von Websky. W rękach tej rodziny majątek pozostaje do czasów II wojny światowej. W 1863 roku od swojego ojca majątek nabył dr Justus Websky(on to jest wymieniany jako właściciel Makowic do 1905 roku), w latach 1909-1912 majątek należał do Egmonta von Websky, w 1917 i 1922 roku do hrabiny von Websky z domu Moltke-Hoitfeld, w latach 1926-1937 do Olgi von Websky z domu Moltke-Writfeldt.

Obiekt dziedzictwa kulturowego.

Strefy ochrony konserwatorskiej

W obrębie wsi Makowice wyznaczone są następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmującą zespół pałacowy z towarzyszącym folwarkiem i stawem ozdobnym oraz założenie kościelne,
- strefę „B” ochrony konserwatorskiej wyznaczono dla obszaru wsi związanego z zespołem pałacowym, w tym drugie założenie folwarczne.
- strefę „K” ochrony krajobrazu kulturowego wyznaczona dla południowej części wsi leżącej na prawym brzegu Piławy oraz dla terenów dawnych i obecnych stawów.
- strefa W dla wałów ziemnych z 1762 r. (stanowisko nr na mapie 73 i 79-na górze Popiel).

-strefa „OW” obserwacji archeologicznej dla nowożytnego siedliska wsi o średniowiecznej metryce.

Wykaz zabytków architektury i budownictwa

I. Zespół kościelny:

- a. Kościół filialny p.w. św. Katarzyny, mur., XV/XVI w., rozbudowa z 1596 r., 1712r, k XIX w., *Numer rejestru zabytków 773/Wł decyzja z dnia 8.11.1980 r.*
- b. Mur cmentarza z bramą, mur., k. XVI w.,
- c. Cmentarz kościelny- nieczynny.

II. Zespół pałacowy:

- a. Pałac nr 36, mur., ok. 1875-1876 r., l. 1977-1978, Numer rejestru zabytków 731/Wł decyzja z dnia 30.06.1979 r.
- b. Oficyna mieszkalna, mur., 2 poł. XIX w.
- c. Oficyna mieszkalno-gospodarcza, mur., 2 poł. XIX w.
- d. Spichlerz, mur., poł. XIXw.
- e. Stodoła, mur. 2Poł. XIX w.
- f. Park pałacowy, XVIII-XIX w., numer rejestru zabytków 1170/Wł decyzja z dnia 28. III. 1986 r.

III. Folwark.

- a. *dom mieszkalny nr 28, mur., pocz. XIX, ok. poł. XIX w.*
- b. *Obora, mur. ok. poł. XIX w.*

IV. Zespół mieszkalno-gospodarczy:

- a. Dom mieszkalno-usługowy nr 5, mur.-szach., 2 poł XIX w.,
- b. Stodoła, mur.-szach., 2 poł. XIX w
- c. Dom mieszkalny nr 6, mur., ok. poł. XIX w.
- d. Stodoła, mur., poł. XIX w.
- e. Dom mieszkalny nr 11, mur., 2 poł. XIX w.
- f. Dom mieszkalny nr 16, mur., 1 poł. XIX w.
- g. Dom mieszkalny nr 21, mur., poł. XIX w.
- h. Dom mieszkalny nr 27, mur., 4 ćw.. XIX w.

V. Zespół cmentarza parafialnego:

- a. Dom pogrzebowy, mur., 1888 r.
- b. Cmentarz parafialny – czynny. Numer rejestru zabytków 1170/Wł decyzja z dnia 28. III.1986 r. (obszar uwzględniony w decyzji o wpisie do rejestru zabytków parku).

Stanowiska archeologiczne Obszar AZP 86-23

1. Wał ziemny z 1762 r.
Stanowisko numer: 1/11
Wyznaczono strefę „W” ochrony konserwatorskiej.
2. Ślad osadnictwa, chronologia: pradzieje;
osada, chronologia: późne średniowiecze
Stanowisko numer: 2/46
3. Ruiny wieży 1736 r.
Stanowisko numer: 1/15
4. Cmentarzysko całopalne chronologia: II okres epoki brązu-epoka żelaza;
osada, chronologia: późne średniowiecze
Stanowisko numer 3/13
5. Osada, chronologia: XIII-XIV w.
Stanowisko numer 7/50
6. Osada, chronologia: późne średniowiecze
Stanowisko numer: 6/47.
7. Wał ziemny z 1762 r.
Stanowisko numer: 2/12 (Góra Popiel).
Wyznaczono strefę „W” ochrony konserwatorskiej.

Kościół filialny św. Katarzyny wzmiankowany był po raz pierwszy w 1372 roku. Budowla obecna wzniesiona została na przełomie XV i XVI wieku, rozbudowana w 1596 roku. Z tego okresu pochodzą: attyka powtarzająca schemat śląskiej attyki wczesnorenansowej, portal kruchty oraz sgraffita na ścianach zewnętrznych. Data 1712 na chorągiewce sygnaturki wskazuje kolejny etap rozbudowy kościoła, który był ponadto restaurowany w końcu XIX wieku i remontowany w 1966 roku. Kościół pierwotnie był jednonawowy. Obecna budowla jest orientowana, wzniesiona z kamienia łamanego, na planie krzyża greckiego. Dachy

dwuspadowe, na skrzyżowaniu korpusu z transeptem sześcioboczna drewniana wieżyczka. Wnętrze nakryte sklepieniem krzyżowo-żebrowym. Elewacje ozdobione geometryczną dekoracją sgraffitową, a od zachodu bogaty renesansowy portal. We wnętrzu znajdują się rzeźba św. Anny Samotrzeciej i nagrobki XVI-XVII w. Pomiedzy kościołem a pałacem istniała niegdyś bezpośrednia komunikacja. Plan krzyża greckiego może wskazać na jego funkcje nekropolii rodowej.

Fot. 1 Kościół św. Katarzyny w Makowicach.



Jeśli chodzi zaś o powstanie pałacu w Makowicach to jest ono datowane na lata 1875 - 1876, zaś fundatorem założenia był Justus von Websky. Obiekt został wzniesiony w stylu francuskiego neorenesansu na planie prostokąta, jest dwukondygnacyjny, kryty dachem czterospadowym łamanym z lukarnami. W środkowej części elewacji frontowej gdzie umieszczono wejście główne znajduje się czworoboczna wieża, podwyższona o dwie kondygnacje. Po II wojnie światowej pałac wszedł w skład PGR-u. Na tyłach założenia znajdują się stawy oraz park.

Fot. 2 Pałac w Makowicach



Na obszarze Makowic występują ponadto pomniki przyrody o unikalnych walorach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych. Są to pojedyncze obiekty tworzące aleję dębową.

Zasoby gospodarcze i infrastruktura techniczna

Wieś Makowice jest w pełni zwodociągowana. W miejscowości natomiast brak jest kanalizacji zbiorczej. Do czasu realizacji systemów zbiorczych, w okresie przejściowym stosowane są rozwiązania indywidualne w postaci zbiorników bezodpływowych lub przyobiektowych oczyszczalni ścieków..

Gospodarka odpadami

Usługi w zakresie odbioru odpadów świadczą podmioty posiadające pozwolenie wydane przez Wójta Gminy Świdnica. Zaliczyć należy do nich Zakład Oczyszczania Miasta Sp. z o.o. z Świdnicy oraz Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z Żarowa. Od kilku lat na terenie całej Gminy Świdnica, w tym również w Makowicach jest selektywna zbiórka odpadów. W miejscach ogólnie dostępnych (przystanki autobusowe, okolice sklepów) zlokalizowane są pojemniki do zbiórki opakowań typu PET oraz stłuczki szklanej. W miejscach gdzie usytuowano przystanki autobusowe przewidziano również kosze uliczne na odpady komunalne. W celu zminimalizowania zjawiska, jakim są dzikie wysypiska Gmina ustawia pojemniki i odbiera odpady, które będą pochodzić z porządkowania miejscowości. Takie działania organizowane są średnio 2 razy do roku.. Decyzję, co do konieczności zorganizowania zbiórki podejmuje sołtys wsi.

Elektroenergetyka

Obszar Makowic zaopatrywany jest w energię elektryczną poprzez oddział Wałbrzych Koncernu Energetycznego S.A – EnergiaPro spółkę akcyjną we Wrocławiu. Oddział ten w pełni zabezpiecza dostawę energii elektrycznej dla wszystkich odbiorców przyłączonych do sieci na podstawie zawartych umów. Energia dostarczana jest systemem sieci napowietrznych średniego napięcia i poprzez stacje transformatorowe.

Gazownictwo

Obszar Makowic nie jest zaopatrywany w gaz.

Sieć telefoniczna

Rejon Makowic posiada połączenie telefoniczne, które obsługiwane jest przez Zakład Telekomunikacji Polskiej Obszar Wałbrzych.. Obszar wsi objęty jest także zasięgiem telefonii komórkowej.

Gospodarka ciepła

Makowice nie posiada centralnego zaopatrzenia w ciepło. Budownictwo mieszkaniowe i usługowe posiada ogrzewanie piecowe i centralne ogrzewanie z kotłowni lokalnych.

Infrastruktura drogowa

Wieś Makowice skomunikowana jest z miastem Świdnica i innymi miejscowościami Gminy Świdnica.

Przez miejscowość przebiega droga powiatowa o nawierzchni asfaltowej:

- nr 2908 D Opoczka-Makowice

Sieć uzupełniającą stanowią drogi gminne :

- nr 112508D Makowice-Świdnica

- nr 111785 D Opoczka-Makowice-Krzyżowa

Drogi są oświetlone i oznakowane.

3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

Silne strony

- dobre warunki do prowadzenia działalności agroturystycznej,
- całkowite zwodociągowanie wsi,
- boisko sportowe – miejsce sportu i rekreacji,
- przebieganie przez miejscowość transeuropejskiego rowerowego „Szłaku Bursztynowego”,
- bliskość ośrodków miejskich-Świdnica,
- rozwinięta infrastruktura, komunikacyjna i usługowa,
- aktywni i zintegrowani mieszkańcy,
- zabytki takie jak np. kościół św. Katarzyny z przełomu XV i XVI w.,
- świetlica wiejska,
- licznie organizowane festyny i inne uroczystości,
- zabytkowa aleja dębowa,
- chęć angażowania się społeczności lokalnej w rozwój wsi,

Słabe strony

- brak kanalizacji i gazyfikacji,
- zły stan świetlicy,
- nieuregulowana rzeka Piława – zalewanie terenów wsi,
- brak zaplecza technicznego na boisku (trybuna, ogrodzenie i oświetlenie),
- braki w oświetleniu,
- mała ilość chodników,
- mała ilość miejsc noclegowych,
- infrastruktura telekomunikacyjna wymagająca rozbudowy,
- brak strony internetowej miejscowości,
- słabo rozwinięta sieć gastronomiczna,
- słaba informacja i utożsamianie się z historią wsi,
- brak animatora kultury,
- słabo rozwinięta komunikacja zbiorowa.

Szanse w otoczeniu

- dostępność środków UE i innych źródeł finansowania projektów lokalnych,
- rozwój turystyki i agroturystyki,
- wzrost aktywności mieszkańców,
- interesujące położenie turystyczne-bliskość Gór Sowich,
- wzrost zainteresowania wypoczynkiem na wsi,
- wzrost poziomu życia mieszkańców,
- nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami.

Zagrożenia w otoczeniu

- kryzys finansowy i spowolnienie dynamiki wzrostu gospodarczego,
- migracja ludzi młodych do miast i zagranicę.
- duża konkurencja w zakresie pozyskiwania środków unijnych,
- skomplikowane procedury pozyskiwania środków zewnętrznych do realizacji projektów,
- niestabilny system prawny w Polsce,
- bariery administracyjne,
- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa,

4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ MAKOWIC

Podczas prac nad planem odnowy miejscowości przeprowadzono konsultacje z mieszkańcami, podczas których zostały określone potrzeby oraz zadania inwestycyjne na terenie wsi:

1. Rozbudowa świetlicy wiejskiej

Cel zadania: Celem operacji jest zaspokojenie potrzeb kulturalnych, społecznych, edukacyjnych i rekreacyjnych mieszkańców miejscowości wsi Makowice przez podniesienie standardu obiektu świetlicy wiejskiej w Makowicach. W ramach zadania wykonany zostanie: rozbudowa świetlicy o nowe pomieszczenia socjalne wraz z węzłem sanitarno-gospodarczym, kotłownią. W budynku wykonana zostanie nowa instalacja c.o., zbiornik bezodpływowy na ścieki sanitarne, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie budynku styropianem, uzupełnienie tynków wewnętrznych i malowanie, wymiana podłóg.

Realizacja projektu przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców miejscowości.

Przeznaczenie: Projekt dedykowany jest społeczności wiejskiej Makowic dla każdej z grup wiekowych. Wyremontowana infrastruktura, stanowiąc miejsce rekreacji i spotkań, będzie służyła lokalnej społeczności. Remont umożliwi organizowanie różnego rodzaju imprez kulturalnych, podtrzymujących lokalne tradycje ludowe oraz zajęć krzewiących rozwój fizyczny.. Remont świetlicy wpłynie również na poprawę wizerunku miejscowości.

Koszt zadania: 487 000,00 zł

Źródła finansowania:

- budżet gminy: 170 252,00zł

- EFRROW: 316 748,00 zł.

Lata realizacji: 2012 r.

2. Modernizacja boiska sportowego wraz z wykonaniem odwodnienia.

Cel zadania: Celem zadania jest modernizacja infrastruktury sportowej. Zakres rzeczowy inwestycji obejmował będzie wykonanie odwodnienia boiska – drenażu, ogrodzenia boiska siatką stalową oraz przebudowa trybun wokół boiska w celu zwiększenia ilości miejsc siedzących. Prace te mają się przyczynić do jeszcze pełniejszego wykorzystania boiska i poprawy warunków dla osób z niego korzystających.

Przeznaczenie: Projekt kierowany jest do mieszkańców wsi użytkujących boisko, a także dla piłkarzy grających w klubie Płomień Makowice.

Koszt zadania: 230 000,00 zł

Źródła finansowania:

- budżet gminy: 89 757,00 zł

- EFRROW: 140 243,00 zł.

Lata realizacji: 2012-2013 r.

3. Zakup wyposażenia do świetlicy. Utworzenie kawiarenki internetowej.

Cel zadania: Celem zadania jest jeszcze pełniejsze wykorzystania budynku świetlicy wiejskiej poprzez zakup do niej urządzeń i wyposażenia takich jak artykuły AGD, urządzeń do zaplecza kuchennego, dodatkowych stolików wraz z krzesłami, stołu do tenisa stołowego oraz sprzętu audio wizualnego.

Przeznaczenie: Projekt dedykowany jest społeczności wiejskiej, dla każdej z grup wiekowych.

Koszt zadania: 70 000,00 zł

Źródła finansowania:

- budżet gminy: 27 320,00 zł

- EFRROW: 42 680,00 zł

Lata realizacji: 2013 r.

4. Modernizacja dróg. Uzupelnienie barier ochronnych przy drogach i rzecze. Budowa chodników.

Cel zadania: Celem zadania jest poprawa bezpieczeństwa na drogach gminnych i powiatowych, a także poprawa standardu życia mieszkańców Makowic poprzez dalszą budowę chodników. W ramach zadania wykonane zostanie 750 mb drogi z Makowic do Krzyżowej.

Przeznaczenie: Projekt skierowany do wszystkich mieszkańców miejscowości, w szczególności do dzieci, mający zapewnić im większe bezpieczeństwo

Koszt zadania: 1 400 000,00 zł

Źródła finansowania:

- budżet gminy: 1 400 000,00 zł

-Lata realizacji: 2011-2017

5. Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia wsi.

Cel zadania: Celem zadania jest poprawa bezpieczeństwa na drogach gminnych i powiatowych, a także poprawa standardu życia mieszkańców Makowic poprzez dalszą uzupełnienie oświetlenia.

Przeznaczenie: Projekt skierowany do wszystkich mieszkańców miejscowości, mający zapewnić im większe bezpieczeństwo.

Koszt zadania: 100 000, 00 zł

Źródła finansowania:

-budżet gminy:100 000,00 zł

Lata realizacji: 2011-2016

6. Organizacja okolicznościowych festynów i imprez, wycieczek krajoznawczo-dydaktycznych, przeglądów kolędniczych, pokazów i wystaw artystycznych, a także warsztatów nauki obsługi komputera.

Cel zadania: Celem zadania jest poprawa jakości życia, integracja mieszkańców oraz wspólne spędzanie wolnego czasu poprzez organizowanie okolicznościowych imprez i festynów. Uczestnictwo w ciekawych formach kulturalnych i sportowych mieszkańców Makowic i okolic ma za zadanie nie tylko łączyć pokolenia przy wspólnej zabawie, ale także aktywizację w działaniu. Tego typu imprezy okolicznościowe stanowią także doskonałą okazję do promocji miejscowości jak i Gminy, prezentacji jej dorobku gospodarczego i kulturalnego oraz podkreślenia walorów turystycznych.

Przeznaczenie: Projekt dedykowany jest społeczności wiejskiej, dla każdej z grup wiekowych.

Koszt zadania: 10 000,00 zł

Źródła finansowania:

- budżet sołecki: 10 000, 00 zł

Lata realizacji: cyklicznie 2011-2017

7. Stworzenie strony internetowej, tablic informacyjnych o atrakcyjności wsi, utworzenie informatorów o miejscowości.

Cel zadania: Celem zadania jest promowanie wsi poprzez stworzenie strony internetowej oraz materiałów promocyjnych miejscowości Makowice. Strona ma służyć jako forma komunikacji i wymiany informacji między mieszkańcami Bystrzycy Górnej, ale także jako instrument promocji wśród potencjalnych turystów. Daje możliwość przedstawienia swojej oferty, między innymi turystycznej czy gastronomicznej.

Przeznaczenie: Projekt dedykowany jest zarówno dla społeczności wiejskiej jako forma komunikacji i wymiany informacji jak również dla potencjalnych turystów i gości miejscowości.

Koszt zadania: 11 956,00 zł

Źródła finansowania:

- budżet gminy: 4 606,00 zł

- EFRR: 7 350,00 zł.

Lata realizacji: 2011-2012 r.

5. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FIUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE.

1) Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Makowicach.

Szczególnym obiektem na terenie wsi Makowice, niezbędnym dla zaspakajania potrzeb społecznych mieszkańców jest świetlica wiejska. W obecnym stanie świetlica nie posiada odpowiedniego zaplecza socjalno-sanitarnego oraz wymaga remontu z uwagi na zły stan techniczny. W związku z powyższym Gmina Świdnica, przygotowała projekt rozbudowy świetlicy połączony z jej remontem. W ramach zadania wykonany zostanie: rozbudowa świetlicy o nowe pomieszczenia socjalne wraz z węzłem sanitarno-gospodarczym, kotłownią. W budynku wykonana zostanie nowa instalacja c.o., zbiornik bezodpływowy na ścieki sanitarne, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie budynku styropianem, uzupełnienie tynków wewnętrznych i malowanie, wymiana podłóg.

Po rozbudowie świetlica służyć będzie mieszkańcom jako miejsce spotkań, wypoczynku i rekreacji oraz organizacji różnych imprez.

2) Modernizacja boiska sportowego wraz z wykonaniem odwodnienia.

We wsi Makowice zlokalizowane jest boisko sportowe, na którym odbywają się rozgrywki B-klasy Klubu Piłkarskiego Płomień Makowice. Boisko jest położone w dolinie rzeki Piława, na terenie o wysokim poziomie wód gruntowych. W związku z powyższym często po opadach deszczu boisko jest nawodnione i powstają zastoiska wodne. W celu poprawy stanu nawierzchni należy wykonać drenaż odwadniający boiska. Dodatkowo teren boiska będzie ogrodzony siatką na słupkach stalowych oraz zostaną zmodernizowane trybuny, z powiększeniem miejsc siedzących. Na boisku odbywa się szereg festynów i imprez

plenerowych organizowanych przez samych mieszkańców czy też instytucje kultury i sportu. Wykonanie powyższych elementów pozwoli na pełniejsze wykorzystanie obiektu i poprawi jego funkcjonalność.

3) Zakup wyposażenia do świetlicy. Utworzenie kawiarenki internetowej.

W związku z rozbudową świetlicy zachodzi konieczność jej doposażenia w celu pełnego wykorzystania obiektu przez społeczność lokalną. Świetlica otrzyma zaplecze kuchenne, które zostanie wyposażone w niezbędny sprzęt kuchenny. Zakupione zostaną dodatkowe stoliki z krzesłami, sprzęt audiowizualny oraz stół do tenisa stołowego. Świetlice wiejskie spełniają szczególną rolę dla mieszkańców wsi, ponieważ są miejscem spotkań, kultywowania lokalnych tradycji, organizowania imprez kulturalnych. W świetlicy organizowane również są zajęcia dla młodzieży, w związku z powyższym w celu wzbogacenia oferty planuje się utworzenie kawiarenki internetowej z bezpłatnym dostępem do Internetu. Równocześnie przy przygotowaniu strony internetowej gmina chce zaangażować młodzież, która będzie mogła się aktywnie włączyć w tworzenie wizerunku swojej miejscowości.

4) Modernizacja dróg, budowa chodników.

Kolejnym ważnym dla rozwoju wsi problemem jest słaba infrastruktura drogowa, która determinuje rozwój wsi. Pilną potrzebą jest przebudowa drogi gminnej nr 111785D Opoczka-Makowice-Krzyżowa, na odcinku Makowice-Krzyżowa. Droga powyższa połączy Makowice z kompleksem szkoleniowo-konferencyjnym w Krzyżowej. Ponadto droga niniejsza posiada walory turystyczne z pięknymi widokami i jest ulubionym miejscem wycieczek rowerowych.

Drugim połączeniem wymagającym przebudowy jest droga gminna nr 112508D Makowice-Świdnica. Obecnie droga ta jest drogą gruntową. Ma ona szczególne znaczenie gospodarcze ponieważ dojazd do wsi Makowice jest utrudniony dla samochodów ciężarowych o dużych gabarytach, z uwagi na stare wiadukty kolejowe o niskich prześwitach, znajdujące się w ciągu dwóch dróg dojazdowych do wsi. Ponadto po wykonaniu tej drogi skróci się czas dojazdu do miasta

Świdnica. Jest, to szczególnie ważne dla działalności dużego gospodarstwa rolnego działającego w Makowicach. Dodatkowo w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu przy drogach gminnych oraz drogach wewnętrznych należy wykonać chodniki wraz z urządzeniami bezpieczeństwa ruchu.

Poprawa infrastruktury drogowej jest szczególnie ważna w kontekście rozwijającej się bazy turystycznej, tj. odrestaurowania i udostępnienia odwiedzającym zabytkowego pałacu z lat 1875 – 1876, kościoła pw. Św. Katarzyny z XV w. oraz nowo powstałego gospodarstwa agroturystycznego z domem weselnym P. Burczyńskich.